

Kaderbrief 2020 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: BUCH werkorganisatie

Hoofddoelstelling

De regeling wordt getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van een krachtige en professionele uitvoering door de werkorganisatie van de door de gemeenten opgedragen taken. Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Algemeen

Onderwerp

In deze kadernota BUCH 2020 worden kort de uitgangspunten benoemd welke worden gehanteerd bij het opstellen van de begroting 2020-2023. Na instemming door het bestuur van de BUCH met deze kadernota, wordt gestart met het uitwerken van de beleidsvoornemens en de bijbehorende financiële onderbouwing.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2020 - 2023

De output van de BUCH werkorganisatie wijzigt in het fundament niet van jaar tot jaar. Wel worden verbeteringen doorgevoerd in de bestaande productie en is er een aantal nieuwe ontwikkelingen aan de orde. Onderstaand worden de belangrijkste ontwikkelingen benoemd welke in 2020 en verder een rol zullen spelen. In de begroting 2020 – 2023 wordt nader ingegaan op deze ontwikkelingen.

Duurzaamheidsbeleid

Een van de belangrijke doelen de komende jaren is het realiseren van een duurzame bedrijfsvoering. Daarbij gaat het om het realiseren van duurzaamheidsontwikkelingen binnen de BUCH werkorganisatie zelf én om het ontwikkelen van duurzaamheidsambities voor onderwerpen waar de gemeenten over besluiten. Komende jaren wordt ingezet op:

1. Ontwikkelen van een duurzaamheidsambitie voor de gemeentelijke gebouwen.
2. Verduurzamen van de gemeentelijke voertuigen (en overig materieel).
3. Ontwikkelen van een duurzaamheidsambitie ten behoeve van de interne afvalinzameling / -scheiding.
4. Verduurzamen van de bedrijfsvoering van de BUCH organisatie.
5. Door ontwikkelen van duurzame inkoop van energie, materialen, machines en diensten.
6. Ontwikkelingen ten aanzien van woon-werkverkeer, dienstreizen, gebruik van gemeentelijke of eigen voertuigen voor de taakuitoefening.

Invoering Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. In 2016 hebben de Minister, de VNG, het IPO en de UvW het Financieel akkoord voor de Omgevingswet gesloten. Met het programma Omgevingswet worden de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo en de Werkorganisatie BUCH voorbereid op de invoering van deze wet. Onderdeel van het programma is het in beeld brengen en een plek geven van de financiële gevolgen. Begin 2018 was nog onvoldoende inzicht in de raming van de kosten van de Omgevingswet maar inmiddels heeft dit meer vorm gekregen.

Voor 2019 en verder is in de begroting van de BUCH slechts beperkt budget beschikbaar voor de ontwikkelingen ten aanzien van de Omgevingswet. Op korte termijn wordt een voorstel voor de ontwikkelingen omtrent de omgevingswet aangeboden aan het BUCH bestuur. Dit voorstel heeft gevolgen voor de hoogte van de bijdrage 2019 en verder.

Rechtmatigheidsverklaring gemeenten vanaf 2022 voor kalenderjaar 2021

De reden om dit te doen is het democratisch proces: het college is uiteindelijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid en dan is het zinvol de discussie over die rechtmatigheid te laten plaatsvinden tussen college en gemeenteraad, en niet tussen gemeenteraad en accountant, of tussen college en accountant.

Het komen tot een rechtmatigheidsverklaring (ook wel in-control statement genoemd) die door het college moet worden afgegeven wordt projectmatig opgepakt via het project "Procesmanagement en procesverbetering".

Eerst worden in 2019 en 2020 van alle benodigde processen de AO/IC beschrijvingen opgesteld cq geactualiseerd. Dit om de interne controle (IC) en verbijzonderde interne controle (VIC) op een dusdanig niveau uit te kunnen voeren zodat dit de basis kan zijn voor de toekomstige rechtmatigheidsverklaring van het college.

De definitieve vorm en inhoud van de rechtmatigheidsverklaring is nog niet bekend. Verdere informatie hierover hopen wij in 2019 te ontvangen

Verbeterplan

In 2018 heeft het bestuur het verbeterplan BUCH vastgesteld. Het doel van het verbeterplan is om knelpunten in de organisatie op te lossen. Knelpunten van uiteenlopende aard, met een aantal aanwijsbare oorzaken. Die oorzaken zijn samen te vatten onder de noemers harmonisatieproblematiek, ICT ontwikkelingen die minder snel gingen dan voorzien, doorgevoerde bezuinigingen bij de fusie, autonome ontwikkelingen die op de gemeenten af kwamen en ziekteverzuim. Met behulp van een prioritering en mede in het licht van de organisatiedoelstellingen, konden vijf gestapelde scenario's worden opgesteld voor het oplossen van knelpunten. Met het vaststellen van het Verbeterplan is enerzijds een set van bijbehorende beleidsmatige doelstellingen afgesproken, anderzijds hebben de gemeenten extra financiering ter beschikking gesteld om deze doelen te realiseren. De financiering heeft een structureel deel en een incidenteel deel. Het incidenteel deel loopt af in 2020. Periodiek wordt aan het bestuur via schriftelijke rapportages verantwoording afgelegd over de voortgang van de beleidsmatige doelstellingen.

Strategisch personeelsbeleid

De komende periode gaat de BUCH inzetten op strategisch personeelsbeleid. Dat heeft verschillende redenen. Zo is de gemiddelde leeftijd van ons personeel relatief hoog. Doel is om het personeelsbestand een afspiegeling te laten zijn van de maatschappij. Daartoe zullen we jonge medewerkers aan ons moeten zien te binden en de afgelopen periode laat zien dat dit geen eenvoudige opgave is. Deze opgave krijgt een extra dimensie wanneer we weten dat de komende jaren veel oudere BUCH-medewerkers met pensioen gaan. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en de wens voldoende jongeren binnen te halen, moeten we nu al na gaan denken over een aanpak hieromtrent.

Ten slotte wordt in 2019 het bestuur voorstellen gedaan omtrent het generatiepact. Het primaire doel van het generatiepact is het binnenhalen van jonge medewerkers om zodoende geleidelijk de organisatie te verjongen en de kennis binnen de organisatie te borgen. Het generatiepact helpt oudere medewerkers duurzaam en vitaal(er) richting het pensioen te gaan. Immers de AOW-leeftijd schuift steeds verder op.

Deze ontwikkelingen betekent dat de BUCH nu moet nadenken over de vraag hoe de komende jaren aan voldoende gekwalificeerd en passend personeel kan worden aangetrokken. Strategische personeelsplanning heeft tot doel hier de juiste aanpak voor te formuleren.

Huisvesting

Op dit moment wordt gewerkt aan het huisvestingsplan. In 2019 wordt de notitie hieromtrent aan het bestuur aangeboden en na besluitvorming kunnen stappen worden gezet om tot invulling van het besluit te komen. Omdat op dit moment nog onduidelijk is welk besluit voorgelegd gaat worden, is vooralsnog onduidelijk tot welke acties dit onderwerp leidt in 2020 en verder.

Concernplan

In 2018 heeft de directie het concernplan vastgesteld. Dit plan omvat 6 programma's te weten;

- Top dienstverlener
- Financieel gezond
- Duurzame bedrijfsvoering
- Van buiten naar binnen werken
- Goed werkgeverschap
- Sterk en betrouwbaar in de regio

Deze programma's zijn onderbouwd met doelen en bijbehorende acties. Het realiseren van deze acties vraagt veel tijd, capaciteit en denkkracht. Daarom is in de planning rekening gehouden met het definitieve oplevering van het afgesproken resultaat in 2021.

Financiële kengetallen

Weerstandsvermogen:

Aangezien de BUCH werkorganisatie een bedrijfsvoeringorganisatie is, mag er geen positief financieel resultaat zijn aan het einde van een jaar en zijn er derhalve ook geen reserves. Behaalt de BUCH wel een resultaat, dan ontstaan er problemen met de BTW compensatie. Derhalve heeft de BUCH geen weerstandsvermogen beschikbaar.

De risico's worden in de begroting 2020 geactualiseerd en gekwantificeerd. Door het ontbreken van beschikbaar weerstandsvermogen, is het aan de deelnemende gemeenten om hun deel van het benodigd weerstandsvermogen binnen hun eigen paragraaf weerstandsvermogen mee te nemen. In de begroting 2019-2022 ging het in totaal om een bedrag van € 3.130.000,-.

	2019	2020	2021	2022
netto schuldquote	7%	6%	5%	4%
solvabiliteitsratio	0%	0%	0%	0%
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

De **netto schuldenlast** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van het eigen vermogen. Naar verwachting is er in 2020 een schuld van circa € 5 mln. In de begroting 2020 worden deze cijfers geactualiseerd.

De **solvabiliteitsratio** geeft aan in welke mate de GR in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat de GR geen eigen vermogen heeft, bedraagt de ratio 0%.

De **structurele exploitatieruimte** bedraagt 0% daar de begroting meerjarig structureel in evenwicht is.

De kengetallen **grondexploitatie** en **belastingcapaciteit** zijn bij de BUCH werkorganisatie niet aan de orde.

In de begroting 2020 – 2023 van de BUCH worden de kengetallen herijkt op basis van de dan voorgestelde BUCH-begrotingscijfers.

Rente:

Ultimo 2018 heeft de BUCH in totaal voor een bedrag van € 4,5 mln. aan kortlopende leningen uitstaan. Naar verwachting zal de werkorganisatie ook de komende jaren vreemd vermogen moeten aantrekken. Immers, er worden investeringen gedaan (in ICT, wagenpark en facilitair) terwijl de werkorganisatie geen eigen vermogen mag hebben. Er zal derhalve ook komende jaren weer geleend moeten worden. In de begroting 2020 – 2023 wordt de omvang hiervan bepaald.

Bij het bepalen van de toekomstige rentelasten wordt er vanuit gegaan dat de behoefte aan vreemd vermogen die gedurende het jaar ontstaat, met kort geld wordt gefinancierd. Dit betekent (op basis van de huidige markttrente) dat er geen rentekosten aan dit korte geld is verbonden. Aanvullend gaan we er vanuit dat aan het einde van een boekjaar, de betreffende kasgeldleningen worden omgezet in een langlopende lening. In de begroting 2020-2023 wordt een rentevisie opgenomen.

Financiële autonome ontwikkelingen

In de begroting zullen de verschillende kostencategorieën worden aangepast aan de verwachte inflatie (indexatie). In de begroting 2019 – 2022 is al een indexatie verwerkt. Deze wordt nu geactualiseerd conform onderstaande uitgangspunten.

Loonsom:

De loonsom betreft het totaal van lonen en sociale premies ten laste van werkgevers en bestaat uit het periodieke, direct aan werknemers betaalde loon (incl. gratificatie, overwerkgeld, foien, provisie, loon in natura, vakantiegeld (nu IKB), reiskostenvergoeding) plus de sociale premies ten laste van werkgevers.

Vanaf 2020 wordt 2% per jaar aan indexatie opgenomen voor de totale loonsom inclusief de flexibele schil. Dit betekent een beperkte stijging ten opzichte van de indexatie die momenteel nog in de begroting 2020-2022 is verwerkt. Uiteindelijk wordt de werkelijke stijging van de loonsom in verband met cao en de werkgeverslasten sociale premies doorberekend aan de gemeenten.

Opleidingsbudget

Het budget wordt jaarlijks vastgesteld op 2% van de geïndexeerde loonsom exclusief flexibel schil.

Vervanging in verband met excessief ziekteverzuim:

Het budget wordt jaarlijks vastgesteld op 1% van de geïndexeerde loonsom exclusief flexibele schil

Goederen en diensten.

Als indexcijfer voor de prijsindex gebruiken we de meerjarige prijsontwikkeling van de Prijs Bruto Binnenlands Product voor de betreffende begrotingsjaren uit de bijlage van het meest recente Centraal Economische Plan (CEP) dat ieder voorjaar wordt gepubliceerd. Voor 2020 is dat op dit moment het CEP 2018 met onderstaande meerjarige reeks tot en met 2022. Voor 2023 wordt de stand van 2022 doorgetrokken.

2020	2021	2022	2023
2,0 %	1,8%	1,9%	1,9%

In eerste kwartaal 2019 wordt het nieuwe CEP 2019 met de meerjarige reeks tot en met 2023 gepubliceerd. Deze cijfers worden dan meegenomen in de conceptbegroting 2020-2023.

Verloop meerjarenperspectief 2020 - 2023

Naar aanleiding van de aanpassing van de indexaties, zullen de kosten van de BUCH licht stijgen. Daarbij is overigens nog geen rekening gehouden met mogelijke kostenverhogingen of –verlagingen als gevolg van beleidswijzigingen. Eventuele beleidsvoorstellen worden in de begroting 2020 – 2023 gedaan, inclusief de bijbehorende financiële dekking. Op basis van de nieuwe indexen, stijgen de kosten in 2020 met € 276.494,-. In onderstaande tabel is de omvang van de BUCH begroting meerjarig weergegeven.

Begroting BUCH	2020	2021	2022	2023
Stand primaire begroting	65.797.968	66.644.168	67.948.168	67.948.168
Mutatie i.v.m. indexaties	276.494	226.073	345.809	1.649.754
Stand begroting 2020 - 2023	66.074.462	66.870.241	68.293.977	69.597.922

Het hoge bedrag in 2023 ten opzichte van de voorgaande jaren wordt veroorzaakt doordat de nieuwe jaarschijf 2023 een kopie is van de jaarschijf 2022 en er daardoor nog geen enkele indexatie was opgenomen. Verder loopt het structurele deel van aanpassing van de indexatie over de eerdere jaren door in 2023.

Zie stand primaire begroting 2022. Dit is € 67.948.168,-. De gemiddelde indexatie is circa 2% van 2022 naar 2023 en is dan € 1.358.963,-. Het structurele deel uit de eerdere jaren is dan € 290.791,-, dit is samen € 1.649.754,-. Dit is anders dan de (kleinere) mutaties in de jaren 2020 t/m 2022 waar het gaat om slechts een bijstelling in die jaren van de eerder al begrote indexaties.

De hogere uitgaven worden conform verdeelsleutel aan de gemeenten doorbelast. De verwachte verhoging als gevolg van de aanpassing van de indexaties is als volgt:

Gemeente	verhoging bijdrage	verhoging bijdrage	verhoging bijdrage	verhoging bijdrage	Verdeel sleutel
	2020	2021	2022	2023	
Bergen	89.479	73.162	111.910	533.892	32,36%
Uitgeest	32.784	26.806	41.003	195.613	11,86%
Castricum	94.658	77.397	118.388	564.796	34,24%
Heiloo	59.573	48.709	74.507	355.452	21,55%
Totaal	276.494	226.073	345.809	1.649.754	100,00%